

[Ministeren for skatter og afgifter]

Jeg skal takke for modtagelsen af forslaget. Som det jo rigtigt er sagt, er det et løfte fra efteråret, der hermed forsøges opfyldt.

Et par af de spørgsmål, som er rejst, skal jeg kommentere straks, og andre vil kunne opklares under udvalgsarbejdet.

Det ene var spørgsmålet, om det nu også var rigtigt i toldloven at opretholde en straf for simpel uagtsomhed i gentagelsestilfælde, og dertil må man sige, at begrundelsen for, at man på dette ene punkt har bevaret den, er, at det kan udvikle sig til en meget stor administrativ belastning for toldvæsenet, hvis der på grund af ændringen i sanktionsbestemmelserne sker et stort opsving i antallet af urigtige toldangivelser. Derimod er behovet mindre i forbrugsafgiftslovgivningen, hvor man helt indfører princippet om strafrihed for den simple uagtsomhed.

Så skal jeg gøre en enkelt bemærkning om den skepsis, der har været givet udtryk for fra et par ordførere – det var vist både fra venstre, de konservative og CD – om forhøjelsen af takster og ekspeditionsafgifter, og hvor man har bedt om en forklaring. Forklaringen er den enkle, at taksterne nu er blevet udhulet af inflationen, det sker jo, og det bør man vel rette op på, hvis man er tilhænger af, at gratisprincippet i hvert fald ikke skal udstrækkes i forhold til den rækkevidde, man oprindeligt havde tænkt sig. Det er vel ikke urimeligt, at der er et vist gebyr for ulejligheden for de offentlige myndigheder ved for sen afgivelse af selvangivelser osv. Derfor synes jeg, det er nogle, i betragtning af den inflationstakt, der har været tale om, siden disse afgifter sidste gang blev fastsat, højst rimelige takstreguleringer, der her er foreslået. Det undrer mig i og for sig, at nogle af de partier, der stærkest har vendt sig imod gratisprincippet på andre områder, stærkest kritiserer den lille justering i dette forslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ebba Strange):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør

indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af afskrivningsloven og forskellige andre skattelove. (Pristalsregulering af afskrivningsgrundlaget m.v.).

(Lovforslag nr. L 131. Fremsat 25/2 82).

Sammen med denne sag foretoges de under punkt 6 og 7 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

6) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om investeringsfonds.

(Lovforslag nr. L 127. Fremsat 25/2 82).

7) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om midlertidigt fradrag for visse erhvervs-mæssige investeringer.

(Lovforslag nr. L 128. Fremsat 25/2 82).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Stavad (S):

Lovforslag nr. L 131 indeholder meget omfattende ændringer og forbedringer af de gældende afskrivningsregler. For det første indekseres afskrivningsgrundlaget for nye investeringer eller sagt på en anden måde, der afskrives på grundlag af genanskaffelsesværdien.

For det andet: halvårsreglen afskaffes, således at man fremover kan tage fulde afskrivninger også i anskaffelsesåret, og på den baggrund sænkes afskrivningsprocenten for nye investeringer fra 30 til 25 pct.

For det tredje: såvel bygningsanskaffelses- som -afståelsessummer omregnes til kontantværdier, og det må siges at være en helt rimelig og nødvendig ændring, både som følge af at folketinget har besluttet i andre væsentlige sammenhænge at benytte kontantværdien, og også fordi man herved fjerner tilfældige forskelle som følge af forskellige finansieringsforhold.

[Stavad]

For det fjerde: ombygninger og forbedringer inden for 5 pct. af den afskrivningsberettigede bygningsværdi kan fuldt ud fratrækkes i det indkomstår, hvori investeringen foretages. Det vil gøre det attraktivt at foretage sådanne forbedringer, hvilket vil betyde et væsentligt bidrag til beskæftigelsesfremme. Samtidig får man løst de evigt tilbagevendende tvistigheder mellem borgere og skattemyndigheder, som i dag skal vurdere, hvornår der er tale om forbedring, og hvornår der er tale om vedligeholdelse.

For det femte: den høje afskrivningssats kan fremtidig anvendes valgfrit, indtil man har nået en samlet afskrivningsprocent, der svarer til 10 gange den høje sats. Det betyder noget for de erhvervsdrivende, som efter en større investering ikke de første år fuldt ud kan rumme maksimale afskrivninger i indtægten, og som med de foreslåede ændringer får mulighed for også efter 10 års fristen at benytte den høje afskrivningssats. Jeg tror, at denne bestemmelse ikke mindst vil få betydning for landbruget.

Endelig vil jeg nævne en lille, men efter min mening ikke uvæsentlig detalje, nemlig den, at vindmøller, der benyttes både erhvervmæssigt og privat, ved de foreslåede ændringer ikke længere er omfattet af 65.000 kr.s grænsen. Denne ændring kan medvirke til at fremme investeringer i den vedvarende energi.

Socialdemokratiet er til tider, altid med rette, blevet beskyldt for at være erhvervsfjendsk. Det er beskyldninger, som er urimelige, men som vi kan leve med, fordi vi i vore handlinger og i praktisk politik her i folketinget viser det modsatte, og jeg tror egentlig også, at erhvervslivet er ganske klar over det.

Det er svært at få øje på baggrunden for sådanne udtalelser, men jeg tror, det hænger sammen med, at socialdemokratiet fører en mere målrettet erhvervs politik end måske noget andet parti i folketinget. Vi tror ikke på, at problemerne alene løses ved kræfternes frie spil; vi tror derimod, det er meget vigtigt, at vi her i folketinget overvejer, hvordan vi bedst anvender de midler, som vi kan afsætte til erhvervsfremmeformål. Der ligger i skatteministerens forslag stærke incitamenter til at fremme erhvervsinvesteringerne. Der ligger i forslaget begunstigelser, som vil styrke erhvervslivets konkurrenceevne; og et af

de mål, som socialdemokratiet i sit handlingsprogram har lagt stor vægt på, er at fastholde den allerede opnåede konkurrenceevneforbedring og yderligere styrke den. Dette forslag er et væsentligt bidrag til denne politik.

Øgede erhvervsinvesteringer betyder en forbedret beskæftigelse både i investeringsfasen og på længere sigt. Forslaget er altså også et led i socialdemokratiets højest prioriterede målsætning: at skaffe flere arbejdspladser i den private sektor.

Samtidig vil forslaget på lidt længere sigt bidrage til forbedring af vores betalingsbalance.

Forslaget opfylder således de krav, som vi i socialdemokratiet prioriterer meget højt i erhvervs politikken, nemlig flere arbejdspladser, en gradvis fjernelse af betalingsbalancunderskuddet og en fortsat konkurrenceevneforbedring.

Jeg skal herefter gøre nogle få bemærkninger om de øvrige to lovforslag.

For så vidt angår L 127, forslag til lov om ændring af lov om investeringsfond, er ændringen af denne lovgivning en naturlig følge af, at man fremover indekserer afskrivningerne. Det var vel den væsentligste grund til, at man i sin tid at indføre investeringsfundsloven, at man ikke havde en indeksering af afskrivningerne. Vi har dog ment, at selv om man med den nye indekseringsregel i hånden kunne finde grundelse for helt at afskaffe investeringsfundsloven, vil den med nogle ændringer stadig have en berettigelse. Vi kan derfor tilslutte os, at man tager visse former for virksomheder ud; det drejer sig om banker og sparekasser, forsikringsselskaber og visse liberale erhverv, som ikke får mulighed for at benytte investeringsfundsreglerne, og at vi stærkt skærper reglerne for, i hvor lang tid man kan have et beløb bundet, før det skal bruges til investering. Jeg føler mig overbevist om, at den ændring, hvorefter man går ned fra 12 år til 4 år, ikke betyder nogen væsentlig indskrænkning for dem, der benytter reglerne ud fra de intentioner, som folketinget har med reglerne. Derfor skal jeg på mit partis vegne give tilslutning også til dette lovforslag.

For så vidt angår L 128, forslag til lov om ændring af lov om midlertidigt fradrag for visse erhvervmæssige investeringer, er det jo et lille overskueligt forslag, i hvert fald hvad

[Stavad]

teksten angår, idet det indebærer, at man tager året 1983 ud som et år, hvor man kan få et investeringsfradrag på de 5 pct. Det må også efter vores opfattelse være en naturlig følge af, at vi går over til en indeksering, fordi man i realiteten ved at opretholde loven også for 1983 faktisk vil få indeksering to gange i fradragene for de investeringer, der foretages. På den baggrund mener vi også, det er rimeligt, at man i sammenhæng med lovforslag nr. L 131 gennemfører det, som ministeren her har foreslået.

Jeg skal derfor på mit partis vegne tilslutte mig alle tre lovforslag og give tilsagn om en positiv medvirken i udvalgsarbejdet.

Hagen Hagensen (KF):

Forslag til lov om ændring af afskrivningsloven, som er fremsat af regeringen, er begrundet i – siger man – at man vil forbedre erhvervenes rentabilitet ved investeringer i afskrivningsberettigede maskiner og bygninger for derigennem at styrke konkurrenceevnen.

Vi er enige heri, og gid det var så vel, som regeringspartiets ordfører nys nævnte det, at det, man kommer med her, virkelig ville fremme vores konkurrenceevne og investeringerne i erhvervene på tilstrækkelig måde. Jeg tror det desværre ikke.

Givetvis er pristalreguleringen af afskrivningsgrundlaget et skridt i den rigtige retning, men som sagt er det ikke nok. Man ændrer forholdene vedrørende driftsmidler og bygninger, men hvorfor tager man ikke skibe med? Det er dog en betydelig indtjening, vor skibsfart har, og det er en vældig faktor i hele vores valutaindtjening.

Så vil jeg godt om driftsmidlerne sige, at det er en god ting, at man ophæver den såkaldte halvårsregel, men følgen deraf, nemlig at man går fra 30 pct. ned til 25 pct. i saldoafskrivning, kan jeg ikke indse skal være til nogen som helst gavn for erhvervslivet. Tværtimod gælder det jo her, at man forlænger hele afskrivningsperioden. Det, at man tager halvårsreglen væk, betyder jo blot, at man får en lettelse ét år, og så er det for så vidt overstået.

Jeg mangler i forslaget en regulering af summen for fradraget pr. straks af småaktiver. Vi har en 1.800 kr.s grænse, som vel passende i dag mindst skulle være på 3.000 kr. og i øvrigt med indeksering.

Så skal jeg i forbifarten lige nævne, at man tager vindmøller med og forhøjer beløbet til over 65.000 kr., og når jeg nævner den sum, er det ikke så meget af hensyn til vindmøllerne som af hensyn til, at man ikke hæver summen for biler. Den har stået på 65.000 kr. i alt for mange år, skønt man er vidende om, at biler efterhånden er kommet til at koste særdeles meget mere, og at beløbet i dag burde være et sekscifret tal.

Så er det en urimelighed, at man vil ophæve adgangen til at fratække tab på driftsmidler i salgsåret og i stedet lade det gå over den fortsatte saldoafskrivning. Det er ikke rimeligt.

For bygningers vedkommende er jeg tilfreds med, at der kommer en straksafskrivning af ombygninger og forbedringer inden for de 5 pct. af bygningsværdien. Vi kommer nok til at spørge: af hvilken værdi? Skal tilbygningen regnes med i værdien, eller er det den tidligere værdi?

Så kan jeg ikke lide, at man lader afskrivningsgrundlaget være kontantværdien; det er ikke en rimelig form, hvorimod det er naturligt at have overdragelsessummen som afskrivningsgrundlag, for det er jo simpelt hen den sum, der er givet. Følgevirksomheden af forslaget kontantværdiprincipper må i det hele taget nøje efterprøves. Jeg tror, der ligger en hel del heri, som vi ganske givet må se nøje på.

Friere begyndelseafskrivninger er et gode, deri er jeg enig. Men så vender jeg tilbage til spørgsmålet om, hvad indeksering kommer til at betyde i henseende til den formue, der skal gøres op. For driftsmidler betyder det, at man for manges vedkommende – det gælder vel ikke mindst de mindre og mellemstore virksomheder, der er personligt ejede – kan komme ud for, at indekseringen medfører, at de får en øget formuebeskatning, det vil sige en øget skat på produktionsmidler, noget af det, som man jo skulle komme væk fra, således at vores konkurrenceevne og vores beskæftigelse kunne blive bedre.

Med hensyn til optagelse af værdier, man skal kunne afskrive på, og hele den måde, det skal være på, vil jeg godt, når vi kommer til udvalgsarbejdet, se på nogle udenlandske modeller for, hvorledes man kan gøre dette. Der er ikke spor tvivl om, at vi i øjeblikket optager værdierne af erhvervsaktiver alt for højt.

[Hagen Hagensen]

Vedrørende investeringsfondshenlæggelserne, som man nu vil fratage de liberale erhverv m.fl., undrer det mig, at regeringen er helt på linje med det forslag, SF fremsatte for et stykke tid siden. Vi er klart imod, og jeg understreger betydningen af servicefagene og de servicefunktioner, som mange af de fag, der er omfattet af lovforslaget om ændring af investeringsfondshenlæggelser, tager med. Der er ikke spor tvivl om, at de øver stor indflydelse, de har meget stor betydning for mange virksomheder, og det, at man fratager dem retten til investeringsfondshenlæggelser, er ikke rimeligt. En række henvendelser, der allerede er modtaget herom, viser det.

Jeg skal i den forbindelse nævne en ting. Man vil også borttage, at finansierings- og investeringsvirksomheder kan foretage investeringsfondshenlæggelser. Ja men hvorfor egentlig gøre det? Er det ikke en af de ting, der har medvirket til, at vores skibsværfter har haft beskæftigelse? Jeg tror, man skulle tænke sig om mere end én gang.

Så er der problemet, om perioden for investeringsfondshenlæggelser er for lang; det siger man. Med hensyn til de 12 år har jeg før sagt, at man kunne drøfte, om det er det rette åremål, men nu vel, den har vi, og den gør i og for sig ingen skade. Vi skal såmænd nok efterhånden få pengene hjem gennem skatter, hvis man ikke får brugt dem til investeringer. Man kunne bedre tænke sig, at vi indførte en overbygning på den måde, at man havde en anden form for investeringsfondshenlæggelse, der skulle være brugt inden for et kort åremål. Der tager jeg gerne de 4 år, som regeringsforslaget nævner, til mig, og siger, at det kunne der være grund til at gøre. Så havde man dér et beløb, der kunne bruges inden for det rimelige tidsrum, som man må regne med at en planlægning omfatter.

Hvad der betegnes som forbedringer og lettelser, tegner alt i alt til at blive en forringelse, i hvert fald de første år efter investeringsopgavens gennemførelse. Det vil medføre en øget skattebetaling, og der vil blive en likviditetsforringelse i startfasen, hvor behovet for støtte er størst. Der må mere til, hvis erhvervene skal kunne investere og tage sig af produktion på givtig måde. Der skal større og friere afskrivninger til, og jeg nævner i den forbindelse, at spørgsmålet om varela-

gerneskrivninger også bør tages op. Adgangen til henlæggelser til imødegåelse af afvikling af virksomheder er egentlig også en ting, dette ting burde tage op til overvejelse. Der kunne måske ligge meget i dette, således at vi undgik undertiden at se virksomheder gå ned med kæmpeunderskud, fordi det koster så uendelig meget at afvikle dem.

Ud fra de synsmåder, jeg har givet til kende her, og afvisende, at der skal være et udvidet beskatningsgrundlag, vil det konservative folkeparti gå ind i udvalgsarbejdet i positiv ånd for at søge at opnå en virkelig forbedring af erhvervslivets vilkår. Det er til gavn for os alle.

Anders Poulsen (V):

Ak, ja. Det kunne være så godt, og så blev det faktisk skidt. Der er ikke tvivl om, at vi har endda meget stærkt brug for en afskrivningsreform, men det skal være en afskrivningsreform, der på ganske anden måde har et konstruktivt sigte i overensstemmelse med de regler, der er gældende, når vi ser os omkring i udlandet på dette område. Erhvervslivet har brug for en sådan afskrivningsreform i disse år.

Jeg synes, det er rigtigt at sige, at det forslag, vi bliver præsenteret for fra skatteministerens side, indeholder nogle rigtige ting, nogle gode elementer, men det indeholder desværre også en lang række negative ting, og de negative ting er i overvægt. Det er de i øvrigt også, hvis man regner kronebeløb ind i det. Det er sådan, at de forringelser, der ligger i ministerens forslag de første 5-6 år, måske mere, overstiger forbedringerne.

Den socialdemokratiske ordfører svingede sig i denne forbindelse op til at tale om en målrettet skattepolitik, forbedringer af betalingsbalancen, beskæftigelsen, erhvervsfremmepolitik osv. Betegnelser af den art hører ikke hjemme i forbindelse med dette lovforslag. Når ministeren i sin begrundelse siger, at formålet er at forbedre erhvervenes rentabilitet ved investeringer i afskrivningsberettigede maskiner og bygninger for derigennem at styrke konkurrenceevnen, så kan jeg ikke lade være med at sige, at der burde egentlig være en lineal, der slog en minister over fingrene, når han kommer med en forkert varebetegnelse, hvad der er tale om her.

[Anders Poulsen]

Jeg synes også, det er rigtigt at sige, at når man læser forslaget igennem, også de eksempler, der er nævnt i forslaget, så ligner det egentlig fup eller fakta. Der er ting i dette forslag, der minder om fup. Der er ting, navnlig af belastende art, der absolut er fakta.

Med hensyn til halvårsreglens ophævelse er vi i venstre naturligvis enige i, at det er en rigtig foranstaltning. Vi er også enige i, at der bør indføres straksafskrivninger. Efter vores mening burde begrebet straksafskrivninger ikke gøres så snævert, som det er gjort her i forslaget, hvor det jo kun drejer sig om forbedringer og ombygninger af bygninger inden for 5 pct. af bygningsværdien. Helt fundamentalt er det også rigtigt at pristalsregulere saldoværdierne og afskrivningsgrundlaget vedrørende bygningerne. Men når den positive effekt af denne pristalsregulering, udhules, som tilfældet er, synes vi ikke, det er rigtigt at indføre den.

Må jeg i forbindelse med pristalsreguleringen henvise til det regneeksempel, ministeren har anført i bemærkningerne til § 1, nr. 4, i lovforslaget, som jeg mener er opstillet forkert. Hvis vi i dette regneeksempel tager, hvad der er anført under »Gældende regler«, ser vi, at det ikke har noget med praksis at gøre, for sådan investerer en virksomhed i det praktiske liv ikke. En virksomhed i det praktiske liv sørger for at indrette sine investeringer på den måde, at i første halvår foretager man flest mulige investeringer. Ved investeringer i andet halvår gør man på grund af halvårsreglen brug af investeringsfondshenlæggelser. For at stille denne tabel rigtigt op skal vi altså have ind i regnestykket fradragsværdien af henlæggelser til investeringsfond. Det er den ene ting.

Den anden ting er, at det egentlig er en ejendommelig virksomhed, ministeren har valgt i sit eksempel her. Jeg ved ikke, om det er en museumsvirksomhed; det er i hvert fald en virksomhed, der ikke sælger nogen maskiner. Tager man effekten af maskinsalg ind, når man beregner pristalsreguleringerne, så bliver regnestykket et ganske andet. Lad mig tage et eksempel, ikke så store tal: vi har en saldoværdi på 10.000 kr., vi sælger for 5.000 kr., vi køber for 6.000 kr., altså en nettoinvestering på 1.000 kr. Hvordan skal pristalsreguleringen beregnes dér? Den skal beregnes sådan, at vi trækker salgssummen fra

primosaldoværdien på de 10.000 kr. og derefter beregner pristalsreguleringen af den reducerede saldoværdi, 5.000 kr. Det giver en ganske anden effekt af pristalsreguleringen end den, der er stillet op i eksemplet. Når man i provenuberegningerne, som det ser ud til, kører videre på disse forkerte forudsætninger, så kommer man vel nok også til et forkert provenuresultat.

Hvis man stiller dette regnestykke rigtigt op, er det sådan, at det, man vel ved denne lovgivning bortfører fra det samlede erhvervsliv, er tæt op imod 1 mia kr. Så er der de positive virkninger, men de kan ikke indhente forringelsen, før vi kommer i hvert fald 6 år frem i tiden. Indtil da er der ikke mening i de bemærkninger, ministeren anfører i sin begrundelse, om bedre rentabilitet i investeringerne. Dermed er der indtil da heller ikke mening i de bemærkninger, den socialdemokratiske ordfører gjorde.

Må jeg sige om forringelserne, at for så vidt angår ophævelse af 5 pct.s investeringsfradraget for 1983 har dette efterhånden ført en omflakkende tilværelse i skattepolitikken. Nu kommer ministeren og trækker det ud, selv om det er lovfastsat gældende indtil den 31. december 1983. Det virker forstyrrende for de virksomheder, der foretager langtidsplanlægning.

Med hensyn til investeringsfondshenlæggelserne og de begrænsninger, der sker på dette område, vil jeg godt sige, at jeg synes, det er udtryk for en totalt manglende forståelse for de liberale erhvervs vilkår, når ministeren foreslår, at den store kreds af liberale erhverv fremover ikke kan henlægge til investeringsfond. De meromkostninger, der fremkommer hos de liberale erhverv i den forbindelse, skal naturligvis placeres et sted - hvor? På det øvrige erhvervsliv, og dermed sker en belastning også af det øvrige erhvervslivs konkurrenceevne. Der foregår i disse år meget store nødvendige investeringer netop i de liberale erhverv. Der sker en fantastisk EDB-udvikling på disse områder, og jeg synes, at lovforslaget viser en manglende forståelse for dette.

En af de tidligere ordførere har været inde på den slående lighed, der er mellem regeeringsforslaget og SFs tidligere fremsatte forslag. Jeg tror faktisk, at den eneste forskel er, at landinspektørerne er gledet ud. Jeg ved ikke, om ministeren kender nogle, der er

[Anders Poulsen]

landinspektører, eller er der en dybere begrundelse for, at de er gledet ud i ministerens forslag?

Må jeg sige om den del af forslaget, der nedsætter tiden for anvendelse af investeringsfondsmidler fra 12 år til 4 år, at det også griber meget forstyrrende ind i langtidsinvesteringsplanlægning. Anvendelse af kontantværdi ved bygningsafskrivninger kunne der såmænd godt argumenteres for, men jeg tror ikke, ministeren vil benægte, at der også på dette område er tale om en stramning, endda en ganske væsentlig stramning. Det drejer sig om de bygninger, der bliver overtaget, og hvor afskrivningsgrundlaget fastlægges i forbindelse med køb, og hvor vi jo hidtil har kunnet afskrive på den prioriterede værdi. Afskrivningsgrundlaget på disse bygninger nedsættes vel i størrelsesordenen 35 pct. Der er altså også tale om en betydelig skærpelse.

Samlet må jeg om lovforslaget sige, at vi fra venstres side er overordentlig kritiske, og vi vil gå til udvalgsarbejdet med denne holdning. Vi mener, at ministeren med dette forslag har ødelagt noget, der ellers kunne være godt, noget, der ellers kunne være rigtigt, nemlig pristalsregulering af afskrivningsgrundlagene, men det er blevet til noget, der ikke er til gavn for det erhvervsliv, vi vel egentlig alle ønsker at gavne i disse år.

Rahbæk Møller (SF):

Forslaget om at pristalsregulere afskrivningsmulighederne er begrundet i, at inflationen forringer disse muligheder, og en pristalsregulering vil derfor være neutral over for inflationen.

Det første er selvfølgelig rigtigt, men det andet er ikke rigtigt. Sagen er den, at renterne hører med i billedet, og der er jo efter det nuværende skattesystem fuld fradragsret for renter, også for den del, der dækker inflationen. Der er derfor alene tale om en meget væsentlig udvidelse af afskrivningsmulighederne. Af den grund kan vi ikke tilslutte os denne del af lovforslag nr. L 131.

Det samme forslag indeholder jo en lang række andre forslag, som jeg vil kommentere enkeltvis.

Der er et forslag om at fjerne halvårsreglen og samtidig sænke afskrivningsprocenten

fra 30 til 25. Denne sammenhæng finder vi rimelig, og vi kan tilslutte os denne ændring.

Der er forslag om, at bygningerne for fremtiden skal afskrives efter kontantværdi. Det er en opretning af den grove uretfærdighed, at der gives bedre afskrivning på bygninger, man køber, end på bygninger, man opfører. Vi kan tilslutte os dette forslag.

Der er endvidere forslag om at indføre straksafskrivninger på mindre bygningsforbedringer. Der er her tale om en ganske betydelig skattelettelse for erhvervslivet, men vi vil da sige, at der er så mange arbejdspladser knyttet til denne udvidelse, samtidig med at der er tale om en vis administrativ lettelse, at vi mener, det er prisen værd, og vi kan tilslutte os dette punkt.

Endelig er der forslag om at gøre afskrivninger på bygninger friere, således at folk selv kan bestemme, hvornår de vil placere de høje afskrivninger. Vi finder også, at dette er rimeligt. Det er formodentlig de mindre og svagere virksomheder, der har svært ved at udnytte afskrivningerne på grund af eksempelvis høje rentefradrag eller andet, der vil benytte sig heraf. Vi kan tilslutte os dette.

Når man nu har fat i bygningsafskrivninger, så var der egentlig grund til at lave en væsentlig stramning af de grupper af bygninger, man kan afskrive på. Meningen med, at man kan afskrive på erhvervsbygninger, må jo være, at der finder en fysisk nedslidning sted. Det gælder selvfølgelig for nogle erhvervsbygninger, men det gælder sandelig ikke for alle. Der er store grupper af afskrivningsberettigede bygninger, der tværtimod stiger i værdi – indtil for nylig endog steg ganske kraftigt – og det kan ikke være rimeligt, at man kan afskrive på noget, der stiger i værdi, endda ud over den almindelige inflation. Det havde været rimeligt, om man havde taget dette med, når man nu var i gang med en omlægning.

Endelig indeholder forslaget en udvidelse af afskrivningsmulighederne for vindmøller. Her er et punkt, hvor SF undtagelsesvis finder, at de nugældende afskrivningsregler har været for stramme, og vi kan tilslutte os, at man fjerner den 65.000 kr.s begrænsning, der findes for afskrivning af vindmøller til blandedt erhvervsmæssig og privat anvendelse.

Sammenlagt må jeg sige om det foreliggende forslag, at der er tale om en blanding af godt og skidt, men efter en helhedsvurde-

[Rahbæk Møller]

ring må vi komme til det resultat, at vi ikke kan tilsluttes os forslaget.

Så er der de to andre forslag. Forslag til ændring af lov om investeringsfonds ligner jo vores forslag ganske meget. Der er tale om en begrænsning af antallet af de virksomheder, der kan bruge investeringsfond. Listen er ikke helt identisk med vores, men som jeg allerede sagde ved førstebehandlingen af SFs forslag, står vi ikke særlig fast på den nøjere udformning, og hvis det viser sig, at regeringens udformning er mere hensigtsmæssig ud fra et administrativt synspunkt, har vi ikke noget imod denne udformning. Der er tale om en afgrænsning af perioden, der er helt identisk med det, vi har foreslået, så dér er vi selvfølgelig enige. Regeringens forslag mangler en begrænsning af investeringer i udlandet og på udenlandske skibe, men jeg forstår, at regeringen overvejer problemet. Vi håber, at det kan komme med allerede i dette forslag. I hvert fald kan vi tilslutte os det, regeringen foreslår.

Endelig er der forslaget om investeringsfradrag, og vi kan tilslutte os, at dette fjernes allerede ved udgangen af 1982. Vi har altid været imod dette fradrag. Vi mener ikke, at det på nogen fornuftig måde har fremmet investeringerne, men hvis der skulle være en smule fornuft i det, så fremprovokerer man det jo netop ved at forkorte perioden. Så der er fuld tilslutning fra vor side.

Barsøe-Carnfeldt (FP):

Da mit partis ordfører ikke kan være til stede, skal jeg på dennes vegne meddele, at vi sådan set er kæde af, at afskrivningslovgivningen gøres mere indviklet. Det er ikke tiden at besværliggøre lovgivningen i en periode, hvor danske erhvervsinvesteringer er faldet drastisk. Vi så hellere en anderledes lempelse af afskrivningssystemet. Vi er positive over for forslaget, men vi vil dog under behandlingen i udvalget se, om vi kan få drejet forslaget i den rigtige retning.

Jeg har også nogle bemærkninger til de følgende to lovforslag, nr. L 127 og L 128.

Vi finder lovforslag nr. L 127 ude af trit med løsningen af erhvervslivets økonomiske problemer. Begrænser vi de liberale erhvervsfordelagtige mulighed for henlæggelser til investeringsfonds, vil dette medføre forøget arbejdsløshed grundet faldende investeringer.

Vi finder forslaget uretfærdigt, da det kun rammer de liberale erhverv, og mange af de i forslaget nævnte erhvervsgrupper er meget udefinerbare. Vi kan derfor ikke støtte dette forslag.

Lovforslag nr. L 128 finder vi heller ikke hensigtsmæssigt. Mange mennesker har planlagt deres investeringer efter den gældende lovgivning, og fjerner man 1 år af lovens funktionsperiode, kommer disse mennesker i en uheldig økonomisk situation, som kan få katastrofale skattemæssige konsekvenser. Vi kan derfor meddele, at vi ikke kan støtte dette lovforslag.

Bente Juncker (CD):

På CDs vegne skal jeg kommentere de tre lovforslag, der her er til første behandling.

Med hensyn til ændringen af afskrivningsloven mener CD, at der er mange gode ting i det, men vi har dog visse betænkeligheder. CD er tilfreds med indekseringen af afskrivningssaldoen, fordi det i stort omfang imødekommer CDs gamle ønske om afskrivning efter genanskaffelsesprincippet. Til gengæld er CD utilfreds med, at den maksimale afskrivningssats nedsættes fra 30 til 25 pct., samt med bortfald af fradraget for tab ved salg af driftsmidler. Afskrivning på bygninger forringes væsentligt ved bortfald af de forhøjede begyndelsesafskrivninger og bestemmelserne om kontantprisen som udgangspunkt for beregning af afskrivningsgrundlaget.

CD finder, det er en mærkelig form for erhvervsvenlig politik, regeringen her præsenterer, men jeg kan forstå på hr. Stavad, at socialdemokratiet har en langsigtet og erhvervsvenlig politik.

Ministeren fjerner med ét slag i et uskyldigt udseende lovforslag det midlertidige fradrag for investeringer for 1983, og det virker helt urimeligt, at virksomheder, som i tillid til eksisterende lovgivning har indgået kontrakter om køb af driftsmidler for 1983, nu pludselig skal fratages dette fradrag.

Heller ikke forslaget om ændring af lov om investeringsfonds finder CD særlig erhvervsvenligt. Forslagets opdeling i virksomheder, der sælger tjenesteydelser, og virksomheder af produktionsmæssig karakter er udtryk for en forenklet problemstilling, idet en

[Bente Juncker]

lang række af de virksomheder, der udelukkes, betjener det producerende erhvervsliv.

Lovforslaget er i øvrigt udtryk for en forvriddning til den lille virksomheds ugunst, idet de små erhvervsdrivende betjener sig af eksperne rådgivere og afskæres fra hurtig afskrivning af ny teknologi, mens store virksomheder med f.eks. egen sundhedstjeneste, juridisk afdeling, ejendomsadministration eller finansieringsvirksomhed fortsat kan anvende loven. CD finder dette mærkeligt, da dansk erhvervsliv næsten udelukkende består af mindre virksomheder.

CD vil under udvalgsbehandlingen kæmpe de negative elementer i lovforslagene, således at erhvervslivet fremmes efter CDs ønsker.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det er tre lovforslag, vi skal behandle denne gang.

Først er der forslaget om ændring af afskrivningsloven. Pristalsreguleringen af afskrivningsgrundlaget synes jeg er meget rimelig og rigtig. Man køber for gode kroner og afskriver med dårligere kroner, og jeg tror, det er et rigtigt princip, man kommer ind på dér. Det er nok rigtigere end genanskaffelsesprincippet.

Så kommer vi til det næste punkt i dette lovforslag. Det er afskaffelse af halvårsreglen. Det er vi tilhængere af, men den pris, ministeren forlanger, nemlig at procenten over en bank for alle afskrivninger skal nedsættes fra 30 til 25, er for høj. Jeg vil gerne gå med til at beholde 30 pct., men jeg vil ikke købe afskaffelsen af halvårsreglen ved at gå ned fra 30 til 25 pct. for al fremtid.

Jeg tror ikke, at der med rette kan indvendes meget mod indekseringen af afskrivningsgrundlaget for maskiner. Når vi derimod kommer til bygninger, kan vi ikke undgå at bemærke, at det i visse situationer vil være en forringelse, nemlig for dem, der har købt bygningerne og ikke har opført dem selv. Jeg tror alligevel, at det alt taget i betragtning vil være rigtigt også for bygninger at overgå til indeksering af afskrivningsgrundlaget, kontantværdien. Og så kan venstre jo trøste sig med, at her har vi et af resultaterne af, at de så kraftigt insisterede på, at vi skulle have indført kontantværdien.

De øvrige ting, der kan siges her, er, at det indekserede afskrivningsgrundlag naturligvis også må indgå, når man beregner formueskat og sådan noget. Det kan der, så vidt jeg kan se, ikke indvendes noget imod. Men spørgsmålet er, om vi – stadig med hensyn til formuebeskatningen – ikke er nødt til at rette på afskrivningsgrundlaget, når det gælder erhvervsaktiver.

Der er en række andre ændringer, men alt i alt kan jeg tilsige, at vi vil arbejde positivt i udvalget på at nå et resultat med de indskrænkninger, jeg har nævnt.

Derefter kommer jeg til ændringen af loven om investeringsfonds. Dér kan jeg straks sige, at jeg gerne vil gå med til at indskrænke adgangen til at oprette investeringsfonds for sparekasser, forsikringsselskaber og banker, altså pengeinstitutter, men de øvrige erhverv mener jeg ikke bør findes i gruppen, der ikke kan henlægges til investeringsfonds. Hvis man anerkender dem som erhverv, må de også have erhvervsbetingelser. Derefter er spørgsmålet, om man skal stille andre krav til investeringsfondshenlæggelser. Det vil jeg gerne kigge på. Ministeren foreslår, at de 12 år skal ændres til 4 år, og det forekommer mig vel drastisk. Jeg vil godt undersøge, om vi skal nedsætte dette åremål.

Endelig kommer vi til forslaget om ændring af lov om midlertidigt fradrag for visse erhvervs-mæssige investeringer. Der har allerede lydt meget stærk kritik af det heroppefra.

Jeg vil i udvalget lytte meget til de argumenter, der fremføres fra kritikernes side, og så må vi håbe på, at disse lovforslag, som af en eller anden grund er taget sammen, hurtigt kommer igennem, så man i erhvervslivet ved, hvor man er henne. Jeg skal gentage: det er især forslaget om pristalsregulering af afskrivningsgrundlaget, der interesserer mig.

(Kort bemærkning).

Anders Poulsen (V):

Det er hr. Bernhard Baunsgaards bemærkninger til venstre om indførelse af kontantvurderingen, der kalder mig herop. Det kan være, at hr. Bernhard Baunsgaard vil forklare mig, hvilken sammenhæng der skulle være mellem det forhold, at vi fortsat har en vurdering, der finder sted efter sædvanlig prioritering – det har vi jo – og det forhold, at vi

[Anders Poulsen]

skal nedbringe afskrivningsgrundlaget i forbindelse med køb af ejendomme til kontantværdien. Der er ingen ændringer sket i den vurdering, der finder sted, der kan betinge dette.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Under de ikke ganske få diskussioner, der blev ført i dette ting, før vi indførte kontantvurderingen, blev der af de partier – bl.a. mit – der med venstre diskuterede værdien af at indføre kontantvurdering, ustandselig peget på, at man ikke bare kan regne med at få kontantvurderingen ind, når det gælder om at betale skatter; så bliver den brugt alle steder. Det er lige netop det, vi oplever nu.

(Kort bemærkning).

Hagen Hagensen (KF):

Det er dog underligt, som det ofte lykkes hr. Bernhard Baunsgaard at forvirre begreberne. Nu igen!

Vi har i masser af år, og vi kan det da stadig, afskrevet på anskaffelsesgrundlaget, også når vi køber fast ejendom. Det er der ikke spor tvivl om. Det har vi gjort i umindelige tider, indtil vi i fjor indførte kontantvurderingsprincippet, som jo, som det allerede er sagt, går ud på, at når man vurderer på gammeldavs manér, så omregnes der. Man kan være enig i det eller ej, det er i og for sig ganske ligegyldigt. Derefter er der sket det, at når man gør sin formue op, så medregner man sin faste ejendom til den ejendomsvurdering, den har, men man afskriver på sin anskaffessum. Lad os klare begreberne!

(Kort bemærkning).

Anders Poulsen (V):

Jeg kan hovedsagelig holde mig til det, der sidst blev sagt, men må altså konstatere, at hr. Bernhard Baunsgaard ikke gav den logiske forklaring, jeg efterlyste. Det havde jeg næppe heller ventet!

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Hvad hr. Anders Poulsen venter, skal jeg såmænd ikke blande mig i – man kan jo ikke

forlange fantasi af alle medlemmer i denne sal.

Jeg gjorde opmærksom på, da venstre ustandselig talte om kontantvurdering, at logisk ville den få en række følgevirkninger. I dag behandler vi en af dem. Så kan man sige: ja men sådan burde det ikke være; vi burde som skatteydere have alle fordele af kontantværdien og ingen ulemper; når det gælder om at betale skatter og andet. Men sådan fungerer tingene ikke, og det ved man jo godt.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Da vor ordfører på grund af møde i retsudvalget ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne kort sige følgende:

Regeringen betragter disse 3 lovforslag som nært forbundne. Det gør VS ikke. Vi ser ikke noget som helst til hinder for at rydde op i fradragsjunglen uden samtidig at indføre nye fradragsfiduser eller at udvide dem, der allerede findes.

Vi kan således støtte lovforslag nr. L 127 om begrænsning af anvendelsen af investeringsfonds, som vi selv tidligere har foreslået helt afskaffet, og som vi forleden tilsagde SF støtte til begrænsningen af i forbindelse med behandling af lovforslag nr. L 66. Vi foretrækker SFs forslag, som også omfatter bureauer, reklamevirksomheder, skønhedssaloner, m. m., og som udelukker forlodsafskrivning på f. eks. skibe i forbindelse med henlæggelse til investeringsfonds. Vi finder, at skatteministeren og socialdemokratiet skylder en begrundelse for, hvorfor de ikke vil gå med til det. Men kan det ikke være andet, støtter VS som bekendt selv den mindste forbedring, således også dette forslag fra skatteministeren, der giver et merprovenu på 300 mill. kr. fra 1983. For øvrigt vil vi gerne medvirke til at give det gyldighed allerede fra indkomståret 1982.

Vi kan også støtte lovforslag nr. L 128 om et års afkortning af det midlertidige 5 pct.s investeringsfradrag. Det burde aldrig have været indført, og vi har tidligere krævet det sløjfet. Også her medvirker vi gerne til at lade forslaget omfatte indkomståret 1982, men kan det ikke været andet, stemmer vi for ministerens forslag. Det giver et provenu på 500 mill. kr. over et par år.

[Anne Grete Holmsgård]

Derimod kan vi ikke støtte lovforslag nr. L 131 om indeksregulering af afskrivningsgrundlaget. Det er en meget væsentlig udvidelse af afskrivningsfiduserne, som vil koste 300 mill. kr. i begyndelsen, stigende til det uanede i de følgende år. Her er ganske enkelt tale om udvidet erhvervsstøtte med indbygget tendens til at løbe løbsk. Under udvalgsarbejdet vil vi bl.a. søge belyst, hvad konsekvenserne af dette forslag vil blive for statens forventede indtægt af kulbrinteskatten. Men det har ministeren vel allerede undersøgt, før han fremsatte dette forslag, så vi kan få svaret med det samme. Det skulle ikke undre, om det drejer sig om et provenutab på et tocifret milliardbeløb i det lange løb.

I øvrigt må vi bestride logikken i ministerens bemærkninger om den reelle værdi af de årlige afskrivninger efter de hidtidige regler. Så længe investeringerne ikke er finansierede ved indekslån, er der ingen logisk grund – eller som ministeren vist foretrækker det: symmetrimæssig grund – til at indeksere afskrivningsgrundlaget. Det, der herved sker, er, at virksomhederne får både i pose og i sæk; både fradrag for de store renteudgifter, som indeholder inflationsdækning, og for det indekserede afskrivningsgrundlag, som giver inflationsdækning én gang til.

Summa summarum: VS vil støtte de to forslag, som rydder op i fradragsfiduserne og giver penge i kassen, og gå imod det forslag, som smider penge ud til øgede fradragsfiduser. Og lad os så ikke én gang til høre, at vi kun vil være med til at give penge ud, og ikke vil være med til at skaffe nogen hjem!

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Jeg skal takke for den tilslutning, der reelt er tale om, til de forslag, der er fremsat. Selv om man ikke kan udlede den ved en analyse af de enkelte indlæg, så vil man ved samentælling kunne konstatere, at den i meget vidt omfang er til stede, og det takker jeg selvfølgelig for.

Jeg vil i øvrigt råde de partier, der har været mest kritiske, til at gemme en væsentlig del af polemikken og tage del i en saglig udvalgsdrøftelse. Jeg tror, en sådan fremgangsmåde vil føre til et meget bredt flertal bag de forslag, der her er fremsat.

Det, der er karakteristisk for indvendingerne fra venstre og konservative, delvis fra

CD, er for det første den nonchalance over for enhver form for hensyntagen til statsfinansierne, som altid er til stede hos oppositionspartier, og for det andet – det synes jeg endda er mere uventet og mere unormalt – en mangel på mere dybtgående analyser af forslagernes virkning.

Hr. Anders Poulsen gik så vidt, at han sagde, at der er tale om kronemæssige forringelser for erhvervslivet, og det var han nødt til at supplere med, at skattedepartementet nok havde regnet galt på provenuvirkningen. Realiteten er, at hvis man tager udgangspunkt i de provenuberegninger, der er foretaget i lovforslaget, og forlænger dem til den periode, hr. Anders Poulsen talte om, de første 6 år, så er der tale om, at den del af erhvervslivet, som ikke er pengeinstitutter, får en samlet skattelettelse på over 3 mia kr. over denne 6 års periode. Det er dog ejendommeligt, at dette provenumæssige resultat kan forenes med en påstand om, at det for virksomhederne vil indebære kronemæssige forringelser inden for den første 6-årige periode.

Dertil kommer, at selv for en virksomhed, hvor det under en eller anden ekstrem forudsætning måtte være tilfældet, vil indekseringen af afskrivningerne set over investerings løbetid medføre en væsentlig forbedring af rentabiliteten ved den investering. Det gør ikke noget, at man først kan foretage den afskrivning på et lidt senere tidspunkt, eller hvis man skulle støde på et lidt lavere loft i form af de 25 pct. i stedet for de 30 pct., for til gengæld mister afskrivningsmuligheden ikke sin reelle værdi, sådan som det er tilfældet under de gældende regler.

I øvrigt, hr. Anders Poulsen, er sandheden nok desværre den, hvad vi alle ved, at en meget stor del af virksomhederne, måske langt over halvdelen af de mange landmænd og håndværkere, mange små industrivirksomheder og også nogle store, ikke med de gældende regler er i stand til at udnytte maksimale afskrivninger i disse år. Derfor er en nedsættelse af maksimalafskrivningen på maskiner og driftsmidler ikke noget indgreb over for disse virksomheder, men indekseringen er en fordel for dem. Jeg kunne godt tænke mig at vide, om hr. Anders Poulsen inden for det betrængte landbrug havde kendskab til en landmand, der ville blive beskåret i sine faktiske afskrivningsmulighe-

[Ministeren for skatter og afgifter]

der ved de forslag, som her er fremsat, når man tager hensyn til den væsentlige udvidelse på bygningsafskrivningernes område, der til gengæld er tale om. Det kunne være interessant at få det belyst gennem nogle eksempler.

Det er altså den side af sagen, som jeg synes man skal ofre noget mere interesse, før man kaster sig ud i konkluderende bemærkninger af denne art, nemlig at her er tale om et forslag, som skulle have været så godt, men som faktisk medfører en forringelse af erhvervslivets vilkår. Det er ikke tilfældet. Forslaget er ikke udtryk for falsk varebetegnelse, og derfor er der ingen anledning til at indføre regler om, at skatteministre skulle have linealer over fingrene, eller hvad det var, hr. Anders Poulsen havde i tankerne. Man kunne måske tværtimod foreslå en sådan regel anvendt på hr. Anders Poulsen for at forsøge at vildlede offentligheden og folketinget.

Jeg tror, at der i dette lovkompleks ligger noget, som er vigtigt for erhvervslivet ud over de kronemæssige forbedringer, der faktisk er tale om, nemlig et løfte om, at i stedet for den lange række af provisorier, hvormed vi gennem 1970erne har søgt at reparere på nogle afskrivningsregler, der var gode, da de blev indført, men som er mindre gode nu, fordi vi ikke længere har lav inflation og lav rente, men høj inflation og høj rente i samfundet, laver vi en varig, en bestandig forbedring af afskrivningsreglerne og tager hensyn til genanskaffelsesprincippet. Jeg tror, at sådan en tilkendegivelse fra folketinget med det størst mulige flertal vil have en overordentlig gunstig betydning for erhvervslivet.

Der har været sat en lang række konkrete spørgsmålstejn, fremført indvendinger og bemærkninger, og jeg skal kommentere en række af dem.

Hr. Hagen Hagensen spurgte, hvorfor skibe ikke er med. Det har vi også overvejet. Sagen er, at skibe i dag ikke er omfattet af halvårsreglen, og derfor ville det ikke entydigt og i de nærmeste år være nogen fordel for skibene at komme ind under de nye regler. Det er en af grundene til, at vi ikke har taget dem med, men set over investeringsforløbet totalt vil det selvfølgelig med den udformning, saldoafskrivningsreglerne generelt har, nok være en vis fordel, og det er bestemt

et af de punkter, jeg mener bør diskuteres under udvalgsbehandlingen.

Man har spurgt fra flere sider, det gjorde også hr. Bernhard Baunsgaard, om det er en rimelig pris for halvårsreglens afskaffelse – det er efter min opfattelse en teknisk rationalisering af reglerne, som endda er endnu stærkere begrundet, end den var før, fordi man går over til indeksering, for det er jo egentlig ikke nogen straf at få udsat sin afskrivning, når man får den hævet – at forlænge afskrivningsperioden ved at nedsætte maksimalprocenten til 25. Jeg har kommenteret en af mine overvejelser i den forbindelse, nemlig at det nok kun er et mindretal af virksomhederne, der i realiteten i disse år rammes af en begrænsning af maksimalafskrivningsprocenten. Det andet er altså, at de to ændringer provenumæssigt i de nærmeste år går lige op, og hvis man hellere vil have de 30 pct. og beholde halvårsreglen, så er det da også en overvejelse, man bestemt kan gøre sig. Jeg tror bare, at administrativt er den her foreslåede udformning mere praktisk. Der findes måske helt tredje løsninger, der fører til nogenlunde det samme statsfinansielle resultat; lad os overveje dem. Men her er altså tale om et praktisk jugement fra min side ved forslaget udformning, og jeg mener nok, af nogle af kommentarerne hertil har fået alt for megen vægt til den negative side.

Enkelte af ordførerne har kritiseret reglen om, at man ikke længere kan fradrage tab på salg af driftsmidler straks, men skal føre det ind på saldoen. Dertil er at sige, at reglen ikke har den store praktiske betydning, og vi syntes for logikkens skyld, at det var mere rimeligt at fjerne den. Det mener jeg fortsat ikke at der er ført nogen overbevisende argumenter imod, og jeg kan ikke forestille mig, at det er en regel, hvis bevarelse erhvervslivet selv tillægger vældig megen vægt.

Det er klart, at der fra de fleste sider har været tilkendegivet tilfredshed med ombygningens fradraget, det kan ikke undre. Specielt for den del af erhvervslivet, der har relativt store bygningsinvesteringer, eksempelvis landbruget, er det simpelt hen det væsentligste element i fremrykningen af fradragsmulighederne og også statsfinansielt det mest belastende, men til gengæld nok det, der mest umiddelbart og på kort sigt giver en øget dansk beskæftigelse.

[Ministeren for skatter og afgifter]

Man siger, at kontantværdiomregningen for de købte bygninger ikke er rimelig. I forhold til hvad er den ikke rimelig? Er den ikke rimelig i forhold til den regel, vi faktisk har for de af virksomheden selv opførte erhvervsbygninger i dag? Jo, det er den vist. Det er vistnok udtryk for en rasende inkonsekvens i den nuværende afskrivningslovgivning, at opfører man selv en bygning, så kan man kun afskrive på den faktiske omkostning, man har afholdt ved opførelsen af bygningen, altså ikke på kurstabet, men køber man en bygning, så kan man også afskrive på kurstabet. Det tror jeg at selv de hårdeste kritikere her i dag logisk set må indrømme er en rasende inkonsekvens, og jeg synes, det er vigtigt at få præciseret, at så rasende inkonsekvente er de nuværende regler.

Jeg takker selvfølgelig for tilslutningen til den friere anvendelse af bygningsafskrivninger. Det er noget, som ikke har været noget stort problem tidligere, men som er det i disse år, hvor de fleste erhvervsvirksomheders problem som sagt ikke er, at der er nogle lofter over, hvor meget de må afskrive, men at deres indtjening danner et væsentlig lavere loft over, hvor meget de kan afskrive. Den nuværende regel om bygningsafskrivninger, hvor man kun kan få de høje procenter inden for de første 10 år, betyder derfor en væsentlig og varig udskydelse af nogle afskrivningsmuligheder. Det er det, vi laver om på med dette forslag.

Et par af ordførerne, herunder hr. Hagen Hagensen, har været inde på den beskedne virkning, der vil blive på formueskatteberegningen af indekseringen af afskrivningsreglerne. Det er klart, at det kan føre til overvejelser om, hvorvidt det procentnedslag, vi har for erhvervsaktiver, skal justeres, og også de overvejelser deltager jeg gerne i. Jeg tror ikke, at man skal overdimensionere problemets betydning, slet ikke på kort sigt.

Et af de få områder, hvor der, så vidt jeg kunne bedømme det – nu hørte vi jo ikke kristeligt folkeparti – kunne være udsigt til et flertal imod regeringens tanker, er spørgsmålet om stop for visse liberale erhvervs adgang til henlæggelse til investeringsfonds. Der har et flertal af dem, der har tilkendegivet deres opfattelse i hvert fald, været imod. Der må jeg sige, at det selvfølgelig er en mindre del statsfinansielt af forslaget, men jeg mener fortsat, at det ville være rimeligt at lave disse

begrænsninger. Hvis man tager en lang række grupper, de, der er menneske-, dyre- eller tanddaktorer, så er det jo sådan, at de i alt væsentligt indirekte aflønnes via de offentlige kasser, selv om de kalder sig selvstændige erhvervsdrivende, og det er også vitterligt, at en lang række af de investeringer, der lettes gennem anvendelse af investeringsfondsmidler, ikke foregår inden for de pågældende erhvervsområder, men på helt andre områder, og det er vel ikke det, der oprindeligt har været tilsigtet med reglerne. Men jeg må altså konstatere, at der her formentlig ikke er tilslutning til regeringens forslag.

Ja, jeg skal lige se, om der er andre punkter, der kunne påkalde sig bemærkninger. Jeg kunne godt tænke mig at stille et spørgsmål til hr. Anders Poulsen, når vi diskuterer maksimal henlæggelsesperiode til investeringsfonds. Der blev talt om, at man ødelægger planlægningen for en lang række virksomheder ved at reducere perioden. Man må dog vel spørge – her kan næppe nogen svare: hvad er det for væsentlige erhvervsinvesteringer, der bliver planlagt over en tidshorisont på 12 år? Det er vist ikke mange. Jeg tror i virkeligheden, at det, der er konsekvensen af de nuværende regler med en så lang maksimal henlæggelsesperiode, er, at mange virksomheder løber ind i det problem, at de ikke ved, hvad de skal investere i, når de kommer til slutningen af perioden, og det er næppe heller nogen tilsigtet konsekvens af reglerne.

Hr. Rahbæk Møller vendte sig imod indekseringen, og det samme gjorde fru Anne Grete Holmsgård. Der er ét argument i den forbindelse, som jeg i hvert fald må kritisere, nemlig det argument – det gør jo ikke noget, hvis det bliver sat lidt på spidsen – der lyder nogenlunde sådan: det gør ikke noget, at erhvervslivet ikke har en indeksering af sit afskrivningsgrundlag, for til gengæld har det fradragsret også for den del af renten, der kun dækker inflationen. Sådan forstår jeg argumentet fra de to partiers side. Dertil vil jeg sige, at de fleste af de erhvervsvirksomheder, vi taler om, betaler jo kun af deres erhvervsindtægt en skat på 40 pct., og når renteniveauet er omkring de 20, så når de altså ikke ned i nærheden af en negativ forrentning af deres lånte penge ved hjælp af skattesystemet. De har en væsentlig positiv realrenteudgift under de nuværende forhold, selv når man tager skattebesparelsen i betragt-

[Ministeren for skatter og afgifter]

ning. På denne baggrund er det efter min opfattelse velbegrunderet at gennemføre en indeksring af afskrivningsgrundlaget, hvad vismændene sidste sommer på en rigtig måde, synes jeg, gjorde opmærksom på, for at kompensere for noget af den stigende realrentes negative virkninger på de erhvervs-mæssige investeringer.

Der har været sagt adskilligt kritisk, også om bortfaldet af det midlertidige investeringsfradrag. Her er spørgsmålet totalt set, hvad man mener man kan belaste statsfinanserne med. Spørgsmålet er endvidere, om det er særlig rimeligt og særlig nødvendigt, at man oven i en garanti for pristalsregulering af afskrivningsgrundlaget, som jo er adskiligt mere værd end de 5 pct. i investeringsfradrag, fortsat yder de 5 pct. i investeringsfradrag. Det skøn er altså for regeringens vedkommende faldet negativt ud.

Jeg skal hermed stoppe mine kommentarer og afslutningsvis sige, at jeg ser muligheder for, når den værste polemik har lagt sig, en meget konstruktiv forhandling og et meget bredt flertal om nogle nødvendige forbedringer af afskrivningsvilkårene for dansk erhvervsliv.

Hagen Hagensen (KF):

Polemik, hr. minister, nej, det er såmænd ikke så meget det, men hvis ministeren på forhånd går ud fra, at vi alle skal være enige med ham i, hvad han kommer med, så må jeg nok sige nej, for det er vi altså ikke helt. Derfor er det da muligt, at vi får noget ordentligt ud af det, når det først har været igennem et udvalgsarbejde, hvor det er blevet gennemdrøftet.

Jeg vil godt i de bemærkninger, jeg skal gøre her, tage mit udgangspunkt i, hvad hr. Stavad sagde, nemlig noget i retning af, at hans parti er mere målrettet erhvervspolitisk end noget andet parti. Vi kan gemme resten af drøftelsen til en anden gang. Jeg vil blot have lov at sige til ministeren, at nogen nonchalance over for statsfinanserne har vi sådan set ikke, men når man kommer med begejstring i stemmen og fortæller, at man vil gøre mere for erhvervslivet end nogen andre, det er så målrettet som noget, så ser jeg kun det målrettede i det, som er sagt senest af ministeren og af andre, nemlig at det giver et merprovenu på nogle hundrede millioner

kroner i statskassen. Det er i realiteten det målrettede, fordi man tager flere penge fra erhvervslivet.

Jeg skal ikke gå yderligere ind på disse ting, vi kan vel komme tilbage til det. Ministeren rådede jo også til, at vi gemte de polemiske bemærkninger, men førstebehandlinger er nu engang til, at de principielle synspunkter skal frem.

Jeg vil gerne takke ministeren for bemærkningerne om, at vi kan drøfte skibe. Jeg vil også gerne takke for andre bemærkninger, om end det er nogle af de små ting i forslagene, vi kan tage op til overvejelse, om det er værd, at noget skal tages væk, eller det dog skal have lov til at blive, fordi det kan være til nytte for nogle.

Når ministeren siger, at mange ikke er i stand til at udnytte afskrivninger fuldt ud, og tager det til indtægt for, at man godt kan sætte afskrivningsprocenten ned, så kan jeg ikke følge ministeren. Det er kedeligt, at der er mange virksomheder, der ikke har nok indtjening til at kunne gøre brug af afskrivninger. Det skyldes, at vores økonomi i det hele taget er af lave, at vi ikke kan klare tingene ordentligt. Men hvorfor i alverden straffe dem eller skærpe reglerne for dem, der har en indtjeningsevne, og som har behov for at holde det apparatur ved lige, der kan skabe beskæftigelse og producere varer? Hvorfor skærpe reglerne for dem ved at sætte afskrivningsprocenten ned og gøre deres mulighed for investeringer ringere? Jeg kan ikke se, at der er nogen egentlig logik i dette.

Lidt af det samme gælder bygningsafskrivningerne, som vi er glade for bliver gjort friere, men hvor man altså også spørger, om der er nogen, der har råd til at udnytte dem i disse år. Vi beklager, at der ikke er nok, der har råd til at udnytte dem. Vi vil gerne – ikke i forbindelse med dette forslag, men på andre måder – være med til, at der kan blive flere, der får mulighed for at udnytte afskrivningerne fuldt ud. Det er til nytte for os alle sammen.

Jeg glemte før – og det var en skam, men flere har berørt det – at gøre en enkelt bemærkning om investeringsfradraget. Det har jo haft en krank skæbne: først indført, så tog man det tilbage igen et år før det skulle tages tilbage; så kom det tilbage med en anden sats, og nu vil man altså midt i en periode korte det af med 1 år. Jeg har forstået argu-

[Hagen Hagensen]

mentationen derfor, men jeg kan ikke anerkende rimeligheden i, at man giver med den ene hånd og tager med den anden, og at man i øvrigt ødelægger muligheden for den langsigtede linje, som er grundlaget for alt sundt erhvervsliv. Tager vi noget tilbage midt i en periode, hvor man har regnet med det, kommer det undertiden til at gå skævt for dem, der har regnet med disse ting.

Jeg har lyttet til, hvad der er sagt, og hvis ministeren også har lyttet til, hvad der er sagt fra min side, så medvirker vi gerne til at komme frem til et ordentligt resultat.

Anders Poulsen (V):

Ministeren har igen misforstået noget, når han beskylder os for at være nonchalante med hensyn til statsfinanserne. Nej, det er den bebrejdelse, vi meget ofte retter mod regeringen, men det kan godt være, at det bedste forsvar er et angreb. Jeg ved ikke, om det er det, der ligger i ministerens bemærkninger.

Når jeg ser på de tal og udregninger, jeg kritiserede i mit første indlæg, så mener jeg nu at have ret i, at vi ikke er nonchalante, heller ikke når vi ser på statsfinanserne. Ministeren var i sit indlæg lidt inde på min kritik i den forbindelse og mente ikke, der var belæg for denne kritik. Jeg sagde i mit første indlæg, at de forudsætninger, man lagde til grund for udregningen i lovforslaget, ikke var rigtige, når vi så på den praktiske virkelighed. Med udgangspunkt i de nugældende regler – og jeg understreger, at det er de nugældende regler, jeg tager udgangspunkt i – er det altså ikke særlig vanskeligt at regne ud, at en erhvervsvirksomhed, når den kan indrette sig sådan med hensyn til sine investeringer, at den kan foretage 30 pct.s afskrivning plus 5 pct.s investeringsfradrag, hvilket giver 35 pct., og ministeren sætter dette ned til 25 pct., kommer til at mangle 10 pct. Hvis vi følger ministerens tal i tabellen og laver det samme regnestykke i år 2, vil afskrivningsmangelen være lidt større. År 3 vil afskrivningen falde en lille smule osv. fremefter. Hvis vi akkumulerer disse negative forbedringer, der ligger i ministerens forslag, kommer vi altså til, at vi skal helt frem til år 10, før der er tale om en forbedring på disse forudsætninger. Disse tal vil jeg gerne dokumentere under udvalgsarbejdet, og jeg har

lavet lignende regneeksempler på bygningsområdet.

Ministeren modererer så også sine bemærkninger en lille smule ved at sige, at det vel ikke gør så meget, at afskrivningerne først kommer lidt senere. Ja men det har ministeren ret i; dér er vi enige, men det var bare ikke det, vi diskuterede, hr. minister.

Ministeren går lidt videre i sine indrømmelser og siger, at der i øvrigt er mange erhvervsvirksomheder, der i dag ikke har behov for afskrivninger her og nu. Det er også rigtigt, beklageligvis.

Ministeren stiller mig så lidt mere konkret det spørgsmål, om der er nogen af de betrængte landmænd, der ville komme i den situation, at deres afskrivningsmuligheder blev forringet på grund af dette forslag. Ja, det er der skam, i hvert fald hvis man medtager de landmænd, der står over for køb af ejendom – og det er vel nogle af de mest betrængte landmænd – for så er det åbenbart, at deres afskrivningsgrundlag bliver nedsat på bygningerne i størrelsesordenen 30–35 pct.

Jeg har dermed ikke sagt noget om rimeligheden i kontantprincippet, der lægges til grund for bygningsafskrivninger. Jeg vil gerne understrege – det sagde jeg i øvrigt også i mit første indlæg – at det ikke var sikkert, man kunne angribe det ud fra en rimelighedsbetragtning. Men det bortforklarer bare ikke, at der her vil være tale om en ganske klækkelig nedsættelse i afskrivningsgrundlaget.

Ministeren spørger mig så, om jeg kan vise nogle eksempler på, at nedtrapningen for anvendelsestiden af investeringsfondsmidler fra 12 år til 4 år skulle have givet problemer. Ministeren fortsætter med at sige, at det er der ingen der kan give svar på. Tak for tilliden, hr. minister. Men jeg vil dog gerne sige ...

Tredje næstformand (Mette Madsen):

Man må ikke tale direkte til medlemmer og ministre.

Anders Poulsen (V):

... Undskyld. Jeg vil gerne sige, at jeg i det praktiske liv har set mange eksempler på, at man i landbrugssektoren på bygningsområdet har planlagt investeringer, der strækker

[Anders Poulsen]

sig over mere end 12 år. Derfor vil en tidsramme på 4 år virke meget uhensigtsmæssig i den slags situationer. Der kan være tale om planlagte investeringer, og der kan være tale om et etapevis investeringsprogram, som bliver slået i stykker, hvis man sætter denne tidsramme ned.

Må jeg afslutningsvis sige, at jeg synes, det er lidt voveligt, når ministeren går på talerstolen og siger, at han nok skal få flertal for dette, selv om ministeren jo har konstateret her ved førstebehandlingen, at flertallet ikke er til stede. Ministeren spiller altså videre på det og regner med, at det må kunne lade sig gøre at få noget konstruktiv ud af disse regler under udvalgsarbejdet. Det kræver i hvert fald meget store indrømmelser fra ministerens side. Hvis vi sammenholder de regler, der er fremlagt her, så komplicerede de er, med de reelle forbedringer, der er tale om også set på lidt længere sigt, tvivler jeg på, at det vil lykkes at trække ministeren så langt, at det lader sig gøre at få noget konstruktiv ud af dette lovforslag.

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Det er jo ikke givet, at vi når et resultat, som hr. Anders Poulsen vil finde det politisk opportunt at karakterisere som konstruktivt, men det er givet, at vi finder et flertal for en udformning af disse regler, som vil være til gavn for dansk erhvervsliv.

Der næst vil jeg gøre den bemærkning, at da man i sin tid indførte investeringsfondshenlæggelserne, begrundede man det med, at der ikke var mulighed for afskrivninger efter genanskaffelsesprincippet. Som hr. Stavad også var inde på det indledningsvis i dag, kunne man godt have draget den logiske konsekvens helt at afskaffe investeringsfondsreglerne. Det mener jeg ikke ville være rimeligt og forsvarligt i den nuværende konjunktursituation over for erhvervslivet, fordi man så med rette ville have kunnet påstå, at det likviditetsmæssigt for de nærmeste år ikke var nogen fordel for erhvervslivet.

Jeg tror, alle må være enige i, at det, det danske samfund har brug for, ikke er investeringer om 12, 11, 10 eller 9 år, men investeringer i de kommende få år, fordi vi har et for stort hul i vores investeringsaktivitet. Det svækker vores konkurrenceevne, og det

svækker vore muligheder for at rette op på de balanceproblemer, vi har.

Derfor er der efter regeringens opfattelse god logik i at stramme den maksimale henlæggelsestid for investeringsfondsmidler for også ad den vej samtidig med forbedringen af afskrivningerne på de investeringer, der rent faktisk foretages, at presse så megen investeringsaktivitet som muligt frem, vel vidende selvfølgelig, at det helt store træk her ikke indtræder, før vi også i de internationale konjunkturer får en sådan udvikling, at afsætningsvilkårene ser bedre ud. Men selvfølgelig forbedres rentabiliteten af en lang række investeringer, som i dag ikke er rentable, hvis man forbedrer den skattemæssige behandling af investeringerne. Derfor vil der blive sat en ekstra aktivitet i gang, og det er også det, der er formålet med hele manøveren.

Jeg tror, man begår den fejl i sine forudsætninger om de forskellige eksempler, hvor man hævder, at en virksomhed får mindre ud af det inden for de nærmeste år ved gennemførelse af dette lovforslag, at man ikke tænker over, at en virksomhed både skal have bygningsafskrivninger og maskinafskrivninger, og at der under visse forudsætninger kan være en stramning på det ene område og til gengæld en lettelse på det andet.

Jeg tror også, så vidt jeg kunne lytte mig til, at man i det eksempel, hr. Anders Poulsen havde i skuffen til det videre arbejde, forudsatte, at det nuværende midlertidige investeringsfradrag, som under alle omstændigheder falder væk med udgangen af 1983, blev forlænget ad infinitum, og at det altså var det sammenligningsgrundlag, der lå i hr. Anders Poulsens eksempel; sådan forstod jeg i hvert fald fremstillingen, men det kunne være lidt svært at fange alle forudsætningerne.

Så var der dette med misforståelsen af nonchalancen over for statsfinanserne. Ja, hvis jeg havde kræfter til det, ville jeg lave et katalog over de statsfinansielle belastninger af de ændringsforslag, som venstre og de konservative har stillet i det godt et år, jeg har haft min gang her i folketinget. Så tror jeg desværre, jeg ville kunne nå op i nærheden af et tocifret milliardbeløb i svigtende statsindtægter, der er foreslået som små beskeden udseende ændringsforslag til de forslag, regeringen er kommet med.

[Ministeren for skatter og afgifter]

Nu er der jo det betryggende ved det set fra partiernes synspunkt, at de aldrig har haft nogen udsigt til at få dem vedtaget, og derfor har man ikke behøvet at foretage nogen prioritering blandt sine mange ønsker, men skulle de pågældende partier – meget mod min vilje og bestræbelse – komme til at danne regering på et tidspunkt, ville man nok give sig til at foretage en prioritering. Men det er et meget stort milliardbeløb, man har tilbudt at bevilge med rund hånd gentagne gange, og i de ændringstanker, der blev fremført over for afskrivningslovgivningen fra denne talerstol for en time eller halvanden siden, lå der nogle milliarder ekstra.

Så noterede jeg mig med en vis tilfredshed, at det eksempel på en landmand, som vil blive ramt af afskrivningsbegrænsningen, som hr. Anders Poulsen fremkom med, var et eksempel på en landmand, der ikke var blevet landmand endnu, men som skulle til at være landmand. Dertil er nok at sige, at en sådan heller ikke vil blive ramt, fordi de totale afskrivninger, han får, bliver større, fordi han får indekseringen, og at hans mulighed for at afskrive 6 pct. om året på en nominel anskaffelsessum ikke er til stede, fordi han har store renteudgifter; han kan faktisk ikke udnytte de høje startafskrivninger. Så han var nok ikke noget særlig godt eksempel, hr. Anders Poulsen. Men det er den slags, der nok skal blive opklaret under udvalgsarbejdet, sådan at det viser sig, at vi i virkeligheden slet ikke er så uenige.

(Kort bemærkning).

Hagen Hagensen (KF):

Jeg er næsten ked af, at ministeren ikke har tid nok til at lave et register over, hvor meget alt det, der skal være foreslået af venstre og os, kunne have kostet statsfinanserne. Ja, det er meget godt at sige det, men der er nu også det at sige om det, at de to partier tillige har ønsket, at der skulle spares på statsfinanserne, og at de skulle lægges om. Jeg tror, der har været rigelig plads til, at registeret kunne have været dækket ind af den plan.

Jeg har til gengæld også lagt mærke til, at der i det år, der er gået, siden skatteministeren er kommet til, faktisk er sket en stramning af skatten i form af, at beskatningsgrundlaget er gjort større. Ministeren holder

sig forsigtigvis væk fra at gøre procenterne større, men gør man beskatningsgrundlaget større, kommer der jo faktisk også flere penge ind, og ministeren vil særdeles gerne have dem ind i statskassen. Vi holder nu på, at en væsentlig del af dem er bedre placeret ude i erhvervslivet hos borgerne.

(Kort bemærkning).

Anders Poulsen (V):

Jeg synes, det var noget af et postulat, skatteministeren fremsatte nu. Hvilke forslag tænker skatteministeren på, når han påstår, at vi ikke samtidig har foreslået skabt statsfinansiel dækning for dem? Når vi nu diskuterer en skattelov i forhold til erhvervslivet, kan jeg eksempelvis pege på vores erhvervsaktive skattepolitik: vi har dokumenteret dækning for de omkostninger, der var forbundet dermed.

Men det, der egentlig kalder mig herop, er ministerens bemærkninger om de forudsætninger, jeg har lagt ind i mine beregninger. Det er rigtigt, som ministeren har opfattet det, at jeg forudsætter en videreførelse af de nugældende skatteregler, for jeg har ikke fantasi til at forestille mig, at skatteministeren, hvis vi kørte videre med disse regler, ville reducere muligheden for skattemæssig afskrivning. Jeg tror, skatteministeren vil være enig med mig i, at der ikke var basis for at reducere afskrivningerne, hvis vi kørte videre med disse regler. Derfor må det være rigtigt at køre videre med dem.

Ministeren var så inde på, at det var et galt eksempel, jeg valgte, når jeg sagde, at den landmand, der stod for at skulle købe, fik nedsat sit afskrivningsgrundlag, og ministeren nævner i den forbindelse, at den samlede sum af skattemæssige afskrivninger, han kan foretage på grund af pristalsreguleringen, bliver større end nu. Det er jeg enig med ministeren i, men det forudsætter stadig væk, at forbedringen af den årlige skattemæssige afskrivning ligger temmelig mange år frem i tiden, og det strider igen fundamentalt mod ministerens bemærkninger til lovforslaget om, at det er her og nu, vi skal have gang i investeringerne. Det, ministeren er inde på, skubber altså tingene endnu længere ud i fremtiden.

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

[Ministeren for skatter og afgifter]

Desværre er jeg ikke noget omvandrende leksikon og kan derfor ikke huske tallene på alle ændringsforslagene fra venstre og de konservative, men jeg kan huske udskrivningsloven: det var vist 1,3 mia kr., man foreslog mindre udskrevet sidst, uden at der var dækning for det. For en uge siden drøftede vi den negative indkomstskat for landbruget, hvor det var i størrelsesordenen – men det var svært at skønne over, og forslagsstillerne afstod helt fra det – 1 mia kr. om året, man havde forestillet sig der skulle udbetales ekstra i den negative indkomstskat. Og sådan kunne man blive ved.

Så var der det med den statsfinansielle dækning. Ja, det er meget godt, at man henviser til både dækning af de milliardmangelende indtægter, man gerne vil påføre statskassen, og til dækning af et meget stort statsfinansielt underskud i de samme spareforslag, i øvrigt spareforslag, som vælgerne gang på gang med tordnende flertal har afvist at give tilslutning til, og som man ved at selv en borgerlig regering ikke har skygge af chance for at gennemføre. Jeg tror, det er meget svært at bestride, at de pågældende partier, hvis de nogen sinde skulle få regeringsansvaret, ville blive tvunget ind i en prioritering også på afskrivningslovgivningsområdet, der i hvert fald ikke var mindre stram end den, regeringen har pålagt sig selv med disse forslag.

Så skal jeg i øvrigt lige tilføje til hr. Anders Poulsens eksempel, at det vel stadig væk gælder for de nyetablerede landmænd, at de ikke har mulighed for at udnytte de nuværende totale afskrivningsmuligheder, at deres afskrivningsmuligheder som ejere af en landbrugsejendom selv med begrænsningen til kontantværdi for bygningen bliver større ved hjælp af indekseringen, og at de næppe får nogen reel begrænsning i den takt, hvormed de kan udnytte afskrivningerne i forhold til den indtægt, de har, fordi de har de store omkostninger i form af både renter og afskrivninger i starten.

(Kort bemærkning).

Anders Poulsen (V):

Nu bliver ministeren jo meget polemisk, når han drager vores spareforslag ind i diskussionen her i dag. Ministeren siger i den forbindelse, at de gang på gang er under-

kendt hos vælgerne. Jeg forstår altså, at skatteministeren har glemt det resultat, socialdemokratiet kom hjem med efter sidste valg. Jeg ved ikke, om der var tale om en meget stor sejr for socialdemokratiet; så har jeg i hvert fald misforstået tingene.

(Kort bemærkning).

Hagen Hagensen (KF):

Ja, vi behøver ikke engang at vente med at mødes til næste korsvej; vi står sådan set ved korsvejen, for en hel del af drøftelsen i dag går netop ud på, at vi ud fra forskellige synsmåder ønsker, at statsfinanserne skal være af den ene eller den anden størrelse. Der erken-der jeg, at der er en skillelinje imellem os, men jeg har sådan set også indtryk af, at det ikke var så jublende let for regeringen. Her er jeg enig med hr. Anders Poulsen; da vi sidst prøvede kræfter – og jeg skal ikke give mig til at måle, hvem der fik flere, og hvem der fik færre – blev det i hvert fald ikke gjort nemmere for regeringen at spadserere ud ad den lige, slagne vej. Nu kan vi jo se, hvordan det går fremover; der er måske en korsvej alligevel et stykke vej fremme.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Man kan udlægge et valgresultat på mange måder, men når man kombinerer det med spareforslagene, er der vist ikke andet at sige, end at spareforslagene ikke har fået en større chance, efter at der er flyttet 9 mandater fra socialdemokratiet til SFerne og der oven i købet er løbet 2 i rente under flytningen. Mon ikke vi skal anerkende det?

Dertil kommer, at også andre partier har taget skarpt afstand fra de spareforslag, som venstre og de konservative gik til valg på, bl.a. CD, der også vandt 9. Man skal vist være meget forsigtig med at udlægge et valgresultat på den måde, som hr. Anders Poulsen forsøgte.

Tredje næstformand (Mette Madsen):

Hr. Stavad har ordet for en kort bemærkning. Vi er vist ved at komme lidt langt væk fra det, lovforslagene drejer sig om.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

[Stavad]

Jeg forstår, at hr. Anders Poulsen mener, det er meget polemisk af skatteministeren at inddrage de besparelsesforslag, som venstre og de konservative bl. a. har fremlagt, og det undrer mig, eftersom hr. Anders Poulsen tidligere i debatten har henvist til, at man har anvist dækning for merudgifterne. Hvis det er polemik at henvise til besparelserne, hvor er det så, dækningen ligger, hr. Anders Poulsen? Jeg har forstået det sådan, at man med besparelserne villè formindske gabet imellem indtægter og udgifter på statsfinanserne, men samtidig vil man altså bruge de samme midler til at bevilge øgede udgifter eller mindre indtægter – en af delene.

Jeg synes ikke rigtig, der er sammenhæng i hr. Anders Poulsens argumentation, men det ligner måske den situation, vi havde i 1974–75, hvor venstre fandt et flertal for at bevilge store skattelettelser uden at have sikret sig nogen dækning for, at man også kunne få balance på den anden side. Det er måske den samme politik, venstre forfægter i dag?

(Kort bemærkning).

Anders Poulsen (V):

Selv om vi er ved at bevæge os meget langt væk fra emnet, vil jeg gøre den korte bemærkning til hr. Stavad, at der jo er den åbenbare forskel imellem venstres og de konservatives politik på dette område og den politik, vi diskuterer i dag, at der i vores politik lå en meget hurtig mulighed for tilførsel af midler til erhvervslivet, medens vi har hørt, at der altså er lange udsigter med det i den politik, socialdemokratiet og regeringen lægger op til i dag. Netop ved at lægge likviditet hurtigere ud til erhvervslivet skabes der basis for beskæftigelse og valutaindtjening, forbedret konkurrenceevne osv. Det er jo nok deri, vandene skilles.

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Det er rigtigt, som formanden siger, at vi måske har bevæget os lidt uden for emnet, og jeg skal gøre mit forsøg på en afslutning meget kort.

Jeg tror, det er en rigtig konstatering, at de partier, der ønsker at bevare de kollektive goder, ikke vandt mindre styrke ved det seneste valg, og det er sådan set det afgørende for karakteriseringen af VK-planens muligheder for at blive realiseret. Jeg tror, socialde-

217 Ft

mokratiet har tabt ganske mange stemmer på alle de besparelser, vi har gennemført, men som jeg ikke desto mindre mener var rigtige, og som hver gang fra oppositionens side er blevet mødt med et krav om, at det skulle være dobbelt så meget, men ikke det, vi foreslog.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Mette Madsen):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Begrænsning af fradragsretten for løbende ydelser).

(Lovforslag nr. L 129. Fremsat 24/2 82).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Erenbjerg (S):

Jeg skal tillade mig at vende tilbage til de sager, der er på folketingets dagsorden for i dag.

Det foreliggende forslag er et forslag om begrænsning af fradragsretten for løbende ydelser, og det er en ganske naturlig følge af den lov, som folketinget vedtog den 10. juni 1981 om en begrænsning af fradragsretten for løbende ydelser. Med denne lov vedtog man en begrænsning af fradragsretten for løbende ydelser til personer og foreninger, der ikke var hjemmehørende og skattepligtige her i landet, og man kan vel sige, det var en lov, der særlig tog sigte på indvandreneres forsørgelseskontrakter.

Den begrænsning, der blev gennemført, indebar, at ydelser ud over 10.000 kr. ikke længere var fradragsberettigede i den skatte-